

بسمه تعالی
معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

عنوان آموزش شغل

تعمیر کار ماشین آلات و ادوات کشاورزی

گروه شغلی

ماشین آلات کشاورزی

کد ملی آموزش شغل

۶-۲۸/۹۳/۱/۲

تاریخ تدوین استاندارد: ۹۰/۴/۱

تا تاریخ ۹۳/۴/۱

مدت اعتبار استاندارد: از تاریخ ۹۰/۴/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۶-۲۸/۹۳/۱/۲

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته ماشین آلات کشاورزی :
خانم زینب تاجیک و آقایان محسن آرزو ، محمد علی برهانی و ارژنگ بهادری (سرگروه گروه ماشین آلات کشاورزی)

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل :
- دفتر طرح و برنامه های درسی
-

فرآیند اصلاح و بازنگری :
- شرح استاندارد شغل
- طول دوره آموزش
- بودجه بندی
- صلاحیت حرفه ای مربیان
- محتوای استاندارد شغل
- محتوای استاندارد آموزش
- لیست تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی
- فهرست منابع آموزشی ، اینترنت

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ، پلاک

۲۵۹

تلفن ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	زهرا بیگم مرادی شکوریان	فوق لیسانس	باغبانی			تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۱۲۵۸۷۴۹۰۳ ایمیل : آدرس :
۲	سمیرا علی	فوق لیسانس	زراعت			تلفن ثابت : ۲۲۳۶۶۰۳-۰۲۲۸ تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۳	فرزانه حداد	لیسانس	زراعت			تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۳۸۱۶۶۶۴۸۴ ایمیل : آدرس :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل^۱ :
تعمیرکار ماشین آلات و ادوات کشاورزی
شرح استاندارد آموزش شغل:
تعمیرکار ماشین آلات و ادوات کشاورزی از گروه شغلی کشاورزی (ماشین آلات) بوده و وظایفی از قبیل انتخاب کارگاه، انتخاب ابزار، پیاده و سوار کردن و عیب یابی و سرویس کامل قطعات و نگهداری انواع ماشین های کشاورزی را در بر دارد و با مشاغلی همچون فروشندگان ابزار و قطعات ماشین های کشاورزی، زارعین و کارشناسان مراکز خدمات روستایی در ارتباط هستند.
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات: پایان دوره راهنمایی حداقل توانایی جسمی و ذهنی: سلامت کامل جسمانی و روانی مهارت های پیش نیاز: ندارد
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۶۸ ساعت
- زمان آموزش نظری : ۱۷ ساعت
- زمان آموزش عملی : ۵۱ ساعت
- زمان کارورزی : - ساعت
- زمان پروژه : - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : ۲۵٪
- عملی : ۶۵٪
- اخلاق حرفه ای : ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان :
لیسانس مهندسی ماشین آلات کشاورزی با حداقل ۲ سال سابقه آموزش و فعالیت در شغل مربوطه

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

شایستگی های این شغل عبارتند از: انتخاب کارگاه، انتخاب ابزار، پیاده و سوار کردن و عیب یابی و نگهداری انواع ماشین های کشاورزی

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Craftsman Service of Agricultural Machinery

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

تعمیر کار تراکتور و تیلر

تعمیر کار ماشین های برداشت علوفه

تعمیر کار کمباین

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

..... طبق سند و مرجع	☐	الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب
..... طبق سند و مرجع	☒	ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت
..... طبق سند و مرجع	☐	ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور
	☐	د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل^۲

- کارها^۳

ردیف	عناوین
۱	انتخاب کارگاه یا تعمیرگاه ماشین های کشاورزی
۲	تهیه و انتخاب ابزار مناسب
۳	پیاپی سازی و سوار کردن تمامی قطعات انواع ماشین های کشاورزی
۴	عیب یابی، تعمیر و تعویض تمامی قسمت های انواع ماشین های کشاورزی
۵	سرویس کامل قطعات و آماده نمودن انواع ماشین های کشاورزی
۶	نگهداری انواع ماشین های کشاورزی در خارج از فصل

^۱. Occupational / Competency Standard

^۳. Competency / task

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: انتخاب کارگاه یا تعمیرگاه ماشین های کشاورزی
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۶	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- کارگاه ماشین های کشاورزی - رایانه - اسلاید - سایر مواد آموزشی				دانش: - نحوه استفاده از کارگاه های سیار و ثابت - نحوه انتخاب کارگاه مناسب جهت تعمیر ماشین های کشاورزی -
			۱	
			۱	
				مهارت: - بازدید از تعمیرگاه های سیار و ثابت - انتخاب کارگاه مناسب جهت تعمیر ماشین های کشاورزی -
		۳		
		۳		
				نگرش: - دقت در انتخاب کارگاه -
				ایمنی و بهداشت: -
			توجهات زیست محیطی: -	

	زمان آموزش			عنوان : تهیه و انتخاب ابزار مناسب
	جمع	عملی	نظری	
	۹	۶	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- اسلاید				دانش : - روش تهیه ابزار
- فیلم			۱	- نحوه کار با ابزار تعمیر و سرویس
- لباس کار			۱	- روش انتخاب ابزار مناسب
- کلاه ایمنی			۱	-
- عینک				
- دستکش				مهارت : - تهیه ابزار
- گوشی حفاظتی		۱		- کار با ابزار تعمیر (آچار ، انبردست ، پیچ گوشتی ، کمان اره ، تسمه ، واشر ...)
- رایانه		۴		- انتخاب ابزار مناسب
- آچار				
- انبردست				
- پیچ گوشتی		۱		
- کمان اره				
- تسمه				نگرش : - دقت در تهیه ابزار
- واشر				- دقت در انتخاب ابزار
و سایر وسایل کمک آموزشی				ایمنی و بهداشت : - استفاده از دستکش ، کلاه ایمنی ، عینک در هنگام کار
				توجهات زیست محیطی : - -

	زمان آموزش			عنوان : پیاپی سازی و سوار کردن تمامی قطعات انواع ماشین های کشاورزی
	جمع	عملی	نظری	
	۱۸	۱۲	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
دانش :				دانش :
- ماشین های کشاورزی				- قسمتهای یک ماشین های خاکورزی
- آچارها و پیچگوشی های مناسب			۰/۵	- قسمتهای ماشین های کاشت
-جزوه آموزشی			۰/۵	- قسمتهای ماشین های داشت
- فیلم و اسلاید			۰/۵	- قسمتهای ماشین های برداشت
- ابزار آلات پیاده سازی واحدها			۰/۵	- روشهای تشخیص عیب یابی
- دستکش			۰/۵	- روش تمیز کردن قطعات
- کلاه ایمنی			۰/۵	- روش تعویض قطعات
- گریس			۰/۵	- نحوه عملکرد دستگاه ها
- انبر قفلی			۰/۵	- مبانی الکتریسیته
- انبر دستی			۰/۵	- فیلترها و انواع آن
- آب گرم			۰/۵	- کارکرد اهرم های هیدرولیکی
- سطل جهت شستشو			۰/۵	-گریس کاری و اصول آن
- دستکش				مهارت :
و سایر وسایل کمک آموزشی		۱		- بررسی و انالیز نحوه کار تمامی قسمتهای ماشین های خاکورزی
		۱		-بررسی و انالیز نحوه کار تمامی قسمتهای ماشین های کاشت
		۱		- بررسی و انالیز نحوه کار تمامی قسمتهای ماشین های داشت
		۱		- بررسی و انالیز نحوه کار تمامی قسمتهای ماشین های برداشت

	زمان آموزش			عنوان : پیاپی سازی و سوار کردن تمامی قطعات انواع ماشین های کشاورزی
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
		۱		- پیاپی سازی و سوار کردن تمامی واحدهای ماشین های کشاورزی
		۱		- شناسایی عیوب واحدهای ماشین های کشاورزی
		۱		- رفع نقص واحدها
		۱		- هواگیری سیستم های هیدرولیکی
		۱		- گریس کاری بر اساس ساعت کار قطعات
		۱		- شستشوی قطعات
		۱		- تنظیم سرعت و نحوه کار قسمت های مرتبط با هم
		۱		- کار با واحدهای الکتریکی
	نگرش :			
	- دقت در انتخاب اجزاء مختلف ماشین های کشاورزی			
	- رفع به موقع نقص و دقت در برطرف کردن آن			
	ایمنی و بهداشت :			
	- استفاده از ماسک ، دستکش ، عینک در هنگام کار			
	توجهات زیست محیطی :			
	- دفع مناسب قطعات تعویض شده قبلی			

	عنوان :		
	عیب یابی، تعمیر و تعویض تمامی قسمت های انواع ماشین های کشاورزی		
	نظری	عملی	جمع
	۲	۱۳	۱۵
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط		
- انواع ماشین های کشاورزی - ابزار کار تعمیر - گریس - سمباده - عینک - دستکش - جزوه آموزشی - فیلم - اسلاید و سایر وسایل کمک آموزشی	دانش :		
			۰/۵
			۰/۵
			۰/۵
			۰/۵
	مهارت :		
		۱	
		۲	
		۵	
		۵	
نگرش :			
-دقت در انجام تنظیم			
-دقت در انجام کار			
- عیب یابی و تعمیر			
ایمنی و بهداشت :			
-استفاده از دستکش و کلاه ایمنی و دستکش و عینک در هنگام کار			
توجهات زیست محیطی :			
- دفع مناسب قطعات تعویضی			

	زمان آموزش			عنوان :
	نظری	عملی	جمع	
	۲	۶	۸	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی		دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط		
-انواع ماشین های کشاورزی -جدول سرویس - جزوه آموزشی - فیلم و اسلاید				دانش :
			۱	- جداول سرویس کامل ماشین های کشاورزی
			۱	- نحوه سرویس قسمت های مختلف ماشین های کشاورزی
				-
				مهارت :
		۲		- کار با جداول سرویس ماشین های کشاورزی
		۲		- تنظیم کار دستگاه ها بر اساس جدول سرویس
		۲		- سرویس کامل قسمت های مختلف ماشین های کشاورزی
				-
				نگرش :
			- دقت در انجام سرویس	
			- دقت در تنظیم دستگاه ها	
			ایمنی و بهداشت :	
			- استفاده از دستکش و کلاه ایمنی در هنگام کار	
			-	
			توجهات زیست محیطی :	
			- دفع مناسب مواد زائد	
			-	

	زمان آموزش			عنوان : نگهداری انواع ماشین های کشاورزی در خارج از فصل
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۸	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- انواع ماشین های کشاورزی - لوازم پیاده سازی - جزوه آموزشی - فیلم - اسلاید - روغن گریس - روغن دان - موتور و سایر وسایل کمک آموزشی				دانش :
			۱	- نحوه نگهداری ماشین های کشاورزی در خارج از فصل
			۱	- نحوه نگهداری موتور ماشین های کشاورزی در خارج از فصل
				فصل
				-
				-
				مهارت :
				- نگهداری ماشین های کشاورزی در خارج از فصل
		۴		- نگهداری موتور در خارج از فصل
		۴		-
			نگرش :	
			- دقت در نگهداری ماشین های کشاورزی	
			- دقت در نگهداری موتور	
			ایمنی و بهداشت :	
			- استفاده از دستکش و کلاه ایمنی در هنگام کار	
			-	
			توجهات زیست محیطی :	
			-	
			-	

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	انواع گاو آهن	(برگردان، اسکنه، بشقابی)	از هر نوع یک دستگاه	
۲	نهر کن	۱۲۰ اسب بخار	یک دستگاه	
۳	مرز کش	یک ردیفه و دو ردیفه	یک دستگاه	
۴	کولتیواتور	۱۲۰ اسب بخار	یک دستگاه	
۵	کمباین		یک دستگاه	
۶	دروگر	موتوردار خودگردان	یک دستگاه	
۷	خرمن کوب	با بوجاری ثابت	یک دستگاه	
۸	بذر پاش	دستی و درهم پاش سانتریفوژ	یک دستگاه	
۹	غده کار	نیمه خودکار	یک دستگاه	
۱۰	کود پاش	موتوری	یک دستگاه	
۱۱	سم پاش	۱۸ لیتری پشتی	یک دستگاه	

توجه:

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	گریس	معمولی	۴ قوطی	
۲	روغن	چهارفصل	۴ قوطی	
۳	مواد شوینده	یک لیتری	۲ لیتر	
۴	فیلم	آموزشی	۱ حلقه	
۵	اسلاید	آموزشی	۱ پاور	
۶	جزوه آموزشی	تعمیر ماشین کشاورزی	۱۵ سری	
۷	آب گرم	گرم	۱ سطل	
۸	پاکن	عادی	۱۵ عدد	
۹	خودکار	آبی و قرمز	۱۵ عدد	
۱۰	مداد	عادی	۱۵ عدد	
۱۱	کاغذ	A ₅ - A ₄	۳۰ عدد	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۲	لباس کار	یکسره	۱۵ عدد	
۳	کلاه	ایمنی	۱۵ عدد	
۴	عینک	جوشکاری	۱۵ عدد	
۵	جدول	سرویس	۵ عدد	
۶	جدول	تنظیم و تعداد دوره‌های بکارگیری ماشین‌های کشاورزی	۵ عدد	
۷	سمباده	زبر و نرم	۵ عدد	
۸	ابزار کار	تعمیر	۵ سری	
۹	انبر دستی	محور لغزان	۵ عدد	
۱۰	انبر قفلی	بزرگ، متوسط، کوچک	۵ عدد	
۱۱	آبزار آلات	پیاده سازی واحدها	۵ سری	
۱۲	آچارها و پیچ گوشی‌های	مناسب ماشین‌های کشاورزی	۵ سری	
۱۳	قیچی	واشر بر	۵ عدد	
۱۴	چکش	یک سری	۵ عدد	
۱۵	برش	سیمی	۵ عدد	
۱۶	سنگ سمباده	زبر و نرم	۵ عدد	
۱۷	کمان اره	ثابت ۲۵۰ میلی متری	۵ عدد	
۱۸	تیغ اره	دندانه متوسط ۲۵۰ میلی متری	۵ عدد	
۲۱	گیره و لب گیره	رومیزی ثابت ۱۰۰ میلی متری	۵ عدد	
۲۴	گوشی	حفاظتی	۱۵ عدد	

توجه:

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	ماشین های کشاورزی	منصور بهروزی لاری		۱۳۸۷	تهران	انتشارات دانشگاه پیام نور
۲	تراکتور و ماشین های کشاورزی جلد ۱ و ۲	داوود منصوری راد		۱۳۷۲	همدان	دانشگاه بوعلی سینا

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	تعمیر ماشین های خرد کن	احمدی		۱۳۸۱	تهران	فنی و حرفه ای	
	تعمیر کار ماشین الات کشاورزی			۱۳۸۶	تهران	فنی و حرفه ای	

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
1	http://farhadmachinery.blogfa.com/post-.24aspx
2	www.cornthwaiteag.co.uk/service-information.php
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	